

ПРОЛОГ

"Wie ich kann"

ДРУЗЯМ

Знаний мистецтвознавець Володимир Могилевський, на святого Миколая подарував мені ручку. І я згадав про всіх гарних людей – про вас, Друзі. А ручка – написала:

Де ви, друзі, були, коли я стежкував –
Шукав шляху в тумані думок молодечих?
Може, я і блукав – бо шукав...
Хай не вас, (бо не знав, що ви є).
Та нарешті... зустрів!

І, нехай випадково.

І над вечір уже. Та й за це дяка Богу...

З-поза хмар промінець і мені усміхнувся –
Усміхнувся так щедро і щиро!..

І я в юність немов повернувся,
У бентежне квітіння поринув.

Й нехай вечір уже – куди йти? –

Поверта тінню компас на зиму.

Але ... прагну я ще зацвісти

Під вікном *отієї* Любини,

Яка мені Музою служить.

Сподіваюсь, що блискавка зблисне іще,

Грім прокотиться сміхом, –

І щедро засіє хмарка-мрія дощем,

Уквітча небо диво-веселка...

... Бо я ж друзів зустрів –

Вас, шановне моє товариство!

ВІДПОВІДЬ-ПОДЯКА ДРУГОВІ

"Wie ich kann" (Як можу). –

*Ян Ван Ейк, видатний нідерландський
художник XVст.*

*Прийшла дружина, і передала
волхва дарунок – щирий віри.*

Перечитав кілька разів, потому,
– "голову у руки, взявши",
Згадав свою озеряну Волинь,
безсмертну Лесю,
Й дещо, і декого згадавши –
Тих кого знав, любив, люблю,
хто вчив і наставляв,
Згадав і тих, кого...
просто так "здавав" – ні за що.
І досі з голови не йде, хоч скільки літ
пройшло:

Кому?

Заради чого?

За віщо?

І за що?!

Приємно вразило –

друг оцінив простий дарунок.

Для мене це, як, Музи поцілунок.

Урешті-решт "допер", що істина проста –

Страшне перо в руці поета,

а не в крилах гусака!

Укоотре прочитав даровані мені

правдиво-щирі вірші,

Від того защемів біль у душі ще більше,

Бо справжня правда є гіркою, як полин.

Гірка...

От тільки як без неї жити,
щоб працювати,

жити – працювати і творити?

Біда у тім, чортма її на "одній шостій суші"
(інакше на дубах родили б щедро груші).

Мораль, як це не прикро, є така:

Поети ходять босими

по лезу булатного клинка

І ранять в кров й без того

власні зраненії душі.

Про це не говорив – кричав

Висоцький і не раз.

А ще раніше (й дотепер) – наш Святий Тарас,

Що був й лишається для нас дороговказом.

Але... про це вже якимось іншим разом...

Володимир Могилевський.

НА ТОЛОКУ ДО ЗАЙМЕННИКІВ

Поет Назар Діброва (Володимир Назаренко) уже маючи досвід роботи учителя і журналіста, прийшов до читача дебютною книгою «Волання». Потім були видання «Сповідь»,

«Міжсезоння», «За мить до вічності», «Аритмія», «У полоні пам'яті», «На відстані погляду». Це протягом 2005–2011 рр.

І після перериву, знову – творча енергія і нові поетичні збірки – «Автопортрет на тлі Содому й “Гоморри” 2018 р., «Я не можу, аби не співати» 2018 р. І ось найновіше видання «Не тільки про себе, а й про нас», яке композиційно вклалося автором у чотири розділи: «Розсипом – і час, і настрої», «Світла пам'ять», «Вона і щастя, і розпука», «Якщо зібрався йти», насамкінець маємо постскрипtum – своєрідне поетичне узагальнення написаного.

Назар Діброва у цьому виданні залишається вірним своїм світоглядним переконанням, що інтерпретуються в поетичному слові, а саме, в активній громадянській позиції, любові до рідної землі, її мови, морально етичним пріори – тетам. Звичайно, в цій книзі вони мають свої змістовні наповнення, деталі, емоційні переживання і забарвлення. У експозиційному розділі постають пейзажні поезії, в яких бачимо щемливі зміни в природі: *З куделі кучугури снігу – весна струмок пряде. У Назара Діброви образ весни динамічний, обнадійливий, що перепроєктовується і в стан ліричного героя: Весна ж – не тільки спів і легіт, А серця коломийок біг, Мені так радісно та легко... А подані – у віршах осінні мотиви вже мають ознаки суму, ностальгії, що здебільшого відповідає психологічному стану людини у цю пору року. Поетично-пейзажна картина збірки різно – барвна, різнокольорова. У ній прочитуються авторські надії і сподівання, що знаходять свій розвиток у наступних розділах цього видання. Вони набувають у поетичній формі філософських роздумів про життя і смерть, взаємовідносини*

між людьми, спроба дати відповіді на одвічні питання про смисл життя. І тут консолідуючим образом постає почуття любові у широкому сенсі цього слова: / *В мені любов буя впродовж усього життя.* / За цією констатацією це почуття автором наповнюється різними нюансами, відтінками, характеристиками. У ньому найширші сподівання і розчарування, мрії і надії. А то аж якось переповнене глибиною чуттєвої енергії: *Мої до тебе почуття – що вибухівка.* / *Як граната, з якої вирвана чека, а то й сумнівне: То кохання було, а чи привид – Спалах поглядів спраглих очей...* Подібні художні авторські одкровення є доказом того, що це почуття надзвичайно складне і воно не поза увагою поета. Його діапазон поширюється і на поезії патріотично-громадянського звучання, тільки змінюється їхня змістова насиченість, лексика стає більш публіцистичною, патетичною. Стає більше узагальнень про категорію часу і себе у ньому, і як докір коли: *«День змарнував...»*. Логічно, що в збірці «Не тільки про себе» такі поетичні формулювання підкріплюються вірою в одвічні людські цінності, що часто в житті нехтуються, а то й зазнають агресії. І тут віра в Бога стає визначальною. І коли у постскрипті дається поетична відповідь на діалектичне «Вибух. це що?», то на наступній сторінці в «Сповіді перед Богом» читаємо: *Дай нам сили здолати чуму.* Не буду категоричним, але можливо цим рядком пояснюється і назва цього видання. Адже подолання будь-яких лих буде ефективнішим коли є згуртування, розуміння складнощів і викликів. Тому ця книга не тільки про авторське «я», а й про наше «ми». Це намагання поета художнім словом об'єднати цих два займенники. Тоді буде більше шансів проти стояти усім негараздам.

Василь Загороднюк,

лауреат Літературної премії ім. Миколи Братана

Розсином – і час, і настрої

* * *

*Думки і мрії, начебто одно,
та, думка – то про те,
що наяву існує,
а мрія – фантазія, що осіда на дно –
лиш яви протягом вітрець подує.
А то й зникає непомітно
хтознаде,
як вмороці нічним прозорий день.
Проте, без мрій і без думок
життя «неуявима» –
без них суцільна мука,
неначе у птахів безкрилих...*

СІРИЙ РАНОК

Сірий ранок.

Спить ще гай.

Обрій – в каламуті.

Білий сум – куди не глянь,

Безпросвітній смуток.

Січень лютому віддав

Зимню естафету.

Той мороза загнуждав –

Й, щоб було ефектно,

Вітром білий хвіст роздув,

Розкуйовдив гриву...

Кучугури у саду,

Біля хат – під ринву!

Кажуть: лютий – бокогрій,

Куций недоросток,

Але хто від нього впрів?

Кому стало млосно?..

На рябого жеребця

Пересів, гарцює –

До весни позалицявсь...

Й зник.

В сльозах красуня.

Сірий обрій, в гаю сум...

Сонце в-поза хмарах.

Будить березень весну

Повенями марев.